

LUKONICS ESZTER

A Független Rendészeti Panasztestület 200/2012. (VI. 6.) számú állásfoglalásának ismertetése

I.

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) súlyos alapjogsérelmet állapított meg annak a fiatalkorú, 15 éves panaszosnak az ügyében, akit tanítási időben állítottak elő a rendőrségre. A panaszt a panaszos nevében törvényes képviselője fogalmazta meg és jutatta el a Testülethez, amelyben kifogásolta, hogy anélkül állították elő iskolájából a panaszost, hogy őt vagy törvényes képviselőjét a rendőri intézkedést megelőzően értesítették volna. A panaszos nehezményezte az előállításon kívül azt is, hogy törvényes képviselőjét nem értesítették az előállításról, azaz próbálták elérni, de azt nem megfelelő telefonszámon tették. Az előállításra úgy került sor, hogy a panaszost először az igazgató kivitte az irodájába, ahol két rendőr várta, majd elszállították a rendőrkapitányságra. A panaszos „kihallgatását” már a rendőrségi gépkocsiban megkezdték, majd a rendőrségen folytatták, még mielőtt a kirendelt védő megérkezett volna. A panaszos úgyszintén azt is sérelmezte, hogy az előállításról kiállított igazoláson nem a megfelelő időpont szerepelt, azaz a 2011. szeptember 30-án készült igazoláson az intézkedés időpontjaként 2011. szeptember 26-a került feltüntetésre. A panaszbeadvány szerint a panaszossal szemben agresszíven, fenyegetőleg léptek fel az eljáró rendőrök – nevezetesen: az „eljáró rendőr agresszív volt, trágáruul ordított vele, megpróbálta megfélemlíteni, börtönnel fenyegette, a bilincset dobálta az asztalra” –, az intézkedés befejeztével pedig úgy engedték el a rendőrkapitányságról – annak ellenére, hogy 40 km távolságra van az otthona –, hogy a hazajutásban nem segédkeztek neki. A panaszban a törvényes képviselője arról is beszámolt, hogy négy gyermekével igen nehéz körülmények között élnek.

II.

A rendőrség által a Testület írásos megkeresése alapján rendelkezésre bocsátott dokumentumok szerint a panaszos előállítására azért került sor, mert megalapozottan gyanúsítható volt zsarolás büntettének elkövetésével, ezért szükségessé vált kihallgatása a városi rendőrkapitányságon. Egy 2011. szeptember 27-én kelt jegyzőkönyvben egy ismeretlen tettes ellen megtett feljelentés szerint 2011. szeptember 26-án a feljelentő gyermekét az általános iskolában az elkövető megfenyegette és tőle 400,- Ft-ot követelt másnapi határidővel. A feljelentésben szerepelt a panaszos vezetőkéneve, valamint az, hogy egy szemüveges fiú követelte a kislánytól a 400,- Ft-ot azzal, hogy ha elmondja a szüleinek a történetet, akkor megveri őt. A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos előállítását megelőzően – elsősorban az iskola vezetésével egyeztetve – megállapítást nyert, hogy a panaszos az iskolában tartózkodik. Ezután az iskola segítségével a panaszost először az igazgatói helyiségbe kísérték, ahol a panaszossal közölték, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt előállítják. A panaszos előállítását igen fontos kriminalisztikai okok indokolták, éspedig a sértett befolyásolásának, adott esetben megfélemlítésének, bűncselekmény tovább folytatásának a veszélye. A panaszost azért az iskolából állították elő, „mert ott volt”, illetve mert ezt a lehetőséget nem zárja ki a törvény. A panaszos iskolából való kikísérését az ún. civil jellegű szolgálati gépkocsihoz több tanuló, számszerűen kb. 700 fő, ezen felül tanárok is láthatták. Az intézkedő rendőr jelentése arról adott számot, hogy a civil ruházat miatt a rendőri jelleg nem volt szembetűnő. Különösebb érdeklődést a rendőri intézkedés nem keltett, őket nem kísérték külön figyelemmel, ugyanakkor amennyiben így lett volna, az sem lehetett volna akadálya az intézkedésnek. A panaszos előállítása 9 órától 10 óra 50 percig tartott, amit gyanúsítottkénti kihallgatása követett. A fiatalos panaszos kihallgatásán nem volt jelen a törvényes képviselője, akit több alkalommal próbáltak telefonon értesíteni, de az eredményre nem vezetett. Az eljáró rendőrök visszautasították azon panaszosi állítást, miszerint ők fenyegetőleg léptek volna fel, illetve a hazajutás kapcsán azt feltételezték, hogy nem fog gondot okozni a busszal történő hazamenetel, hiszen a panaszos nap mint nap busszal jár iskolába, rendelkezett érvényes diákigazolvánnyal, bérlettel és pénzzel, amit egyeztettek is vele. Olyan körülmény nem merült fel, amely következtében törvényi kötelezettségük keletkezett volna a rendőröknek arra, hogy a panaszost hazaszállítsák, és biztonságba helyezték, a törvény egyébként pedig nem írja elő azt, hogy a gyanúsítottként előállított, majd kihallgatott személyeket a nyomozhatóságnak az eljárási cselekményt követően otthonába kell szállítani.

III.

A Testület elsőként azt állapította meg, hogy a panaszt az arra jogosult személy terjesztette elő, ezért azt érdemi vizsgálatra alkalmasnak találta. Ezen kérdés vizsgálata azon tény miatt vált szükségessé, mert noha a panaszos az intézkedés fogantatásakor a 14. életévét betöltötte, ugyanakkor a 18. életévét nem, következésképpen a Polgári Törvénykönyv¹ értelmében korlátozott cselekvőképességűnek minősült. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (3) bekezdése² ugyanakkor kifejezetten felhatalmazza a törvényes képviselőt arra, hogy korlátozottan cselekvőképességű helyett eljárjon. Ezt követően a Testület a hatásköri korlátaira tekintettel leszögezte, hogy a panaszbeadvány egyes, a büntetőeljárás lefolytatásával kapcsolatos kérdései, úgymint a bűnügyi nyilvántartásba vétel, az idézés tartalma stb. olyanok, amelyek a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény hatálya tartoznak, amely jogszabály a büntetőeljárás egyes szakaszaiban biztosítja a megfelelő jogorvoslatot.

A Testület a panasz érdemi vizsgálata során elsőként azt állapította meg, hogy a panaszos előállításához az Rtv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja – azaz előállítható az, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható – kellő jogalapot szolgáltatott, tekintve, hogy azt egy olyan – noha ismeretlen tettes ellen tett – feljelentés előzte meg, amely tartalmazta a panaszos vezetéknévét és a panaszosra illő egyéb jegyeket (ugyanazon iskolalábjában 9. osztályos, szemüveges). A megismert körülmények alapján a panaszos vált beazonosíthatóvá és a rendőrség a mihamarabbi kihallgatás érdekében zsarolás büntetnének gyanúja okán a panaszost előállította. Noha a feljelentésre tekintettel a Testület úgy értékelte, hogy az előállításához szükséges, megfelelő jogalap megvolt, azonban vizsgálni kellett azt is, hogy az arányosság követelményét³ kellőképpen figyelembe vette-e a rendőrség akkor, amikor a személyi

¹ A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 12. § 1. mondata: Kiskorú az, aki a tizenkilencedik életévét még nem töltötte be, kivéve, ha házasságot kötött. Ptk. 12/A. § (1) Korlátozottan cselekvőképességű az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét már betöltötte és nem cselekvőképességű.

² Rtv. 92. § (3): Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképességű személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképességű személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező oktatási intézménye is eljárhat.

³ Az Rtv. 15. §-a rögzíti az arányosság követelményét, miszerint: „(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

szabadságot korlátozó intézkedésről döntött. Tudniillik az Rtv. 33. § (2) bekezdésében rögzített előállítási okok – s így jelen esetben a bűncselekmény elkövetésének a gyanúja is – csak lehetőségként szolgálnak az előállításhoz, azaz az adott esetben a rendőr diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban feltétlenül szükséges-e az előállítást foganatosítani. A Testület nem tudta elfogadni a rendőrség azon magyarázatát, miszerint a panaszos iskolából történő előállítását fontos „kriminalisztikai okok” indokolták, nevezetesen, hogy a nyomozás szempontjából elengedhetetlen volt a panaszos mihamarabbi kihallgatása, illetve fennállt a veszélye annak, hogy a sértettet az elkövető befolyásolni próbálná, továbbá a zsarolást folytatná. Nem tartotta elégségesnek a rendőrség azon reakcióját sem a Testület, miszerint azért az iskolából állították elő a panaszost, „mert ott volt”. A Testület hangot adott azon meggyőződésének, hogy ha fennállt volna a rendőrség által megjelölt ún. „kriminalisztikai ok”, ez esetben a rendőrségnek a bűncselekménnyel gyanúsítható személy azonnali előállításáról kellett volna intézkednie, még a feljelentés megtételének napján, és azt elsődlegesen a panaszos otthonából megkísérelve kellett volna végrehajtani. A Testület úgy ítélte meg, hogy aránytalan sérelmet okozott a fiatalos panaszos számára a nevelőtestület tagjai és különösképpen kb. 700 társa előtt foganatosított előállítás. Ezen az aránytalanságon nem változtatnak az olyan körülmények, mint hogy a rendőrök civil ruhában voltak, és hogy szolgálati gépkocsijuk megkülönböztető jelzésekkel nem volt felszerelve, mivel az intézkedés ténye és oka azonnal nyilvánvalóvá vált az azt észlelők számára. A Testület összességében aránytalanak és a személyi szabadságot súlyosan sértőnek értékelte a panaszos előállítását, és ezen felül megállapította annak megalázó és emberi méltóságot csorbító voltát. Nem hagyta figyelmen kívül a Testület azt a körülményt sem, hogy az intézkedés helyszínénél szolgáló településen a lakosság lélekszámánál fogva egy ilyen esemény rövid idő alatt és viszonylag széles körben elterjed, amely az emberi méltóság fokozott sérelmét eredményezi. A Testület az előállítás jogszerűsége után annak időtartama vonatkozásában foglalt állást. Általánosságban rögzíthető, hogy a Testület az előállítás időtartama vizsgálatkor azt mérlegeli, hogy az előállítás során elvégzett intézkedések és eljárási cselekmények, valamint azok időtartama összhangban áll-e az előállítás teljes időtartamával. A szóban forgó esetben – tekintettel arra, hogy már maga az előállítás is indokolatlan és szükségtelen eszköz volt – ennek a vizsgálatnak az elvégzése nélkül arra az álláspontra helyezkedett a Testület, hogy az előállítás időtartama kapcsán úgyszintén megállapítható a jogszerűtlenség.

A Testület megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson tapasztalt elírás okán is. Az igazoláson és az előállítás végrehajtásáról készült jelentésen az előállítás dátumaként 2011. szeptember 26-a került rögzítésre, noha nyilvánvaló, hogy arra szeptember 30-án került sor. A

rendőrség tájékoztatta a Testületet arról, hogy a szeptember 26-i dátum „természetesen nem valós”. A Testület a kérdést illetően nyomatékosan felhívta a figyelmet arra, hogy az alakíság megtartása fontos garanciális követelmény, az arra vonatkozó kötelezettség minden esetben fennáll, amely alól nincs jogszabályban rögzített kivételt biztosító rendelkezés sem. Ahhoz pedig különösen fontos érdek fűződik, hogy a fiatalkorú, tanköteles panaszos előállításának napja a valóságnak megfelelően szerepeljen az igazoláson.

A kivizsgálás során tényként volt megállapítható, hogy a panaszos törvényes képviselője nem értesült hivatalos úton a fiatalkorú előállításáról, noha az Rtv. 18. § (1) bekezdése⁴ nem az intézkedés alá vont személy mérlegelésére bizza, hanem az eljáró rendőr kötelezettségévé teszi a törvényes képviselő haladéktalan értesítését. A rendőrségi adatok tanúsága szerint az előállítást foganatosító nyomozók az iskolában kísérelték meg telefonon kiértesíteni a panaszos édesanyját – egyrészt az iskola, másrészt az intézkedés alá vont által megadott telefonszámon –, azonban az eredményre nem vezetett. A Testület álláspontja szerint ugyanakkor nem annak volt relevanciája, hogy a rendőrség megkísérelte az értesítést, hanem annak, hogy akár a fiatalkorú törvényes képviselője, akár a gyámhatóság értesülhetett-e a mintegy 3 órán át tartó és a panaszos lakóhelyétől több mint 40 km-re végrehajtott szabadságelvonásról. Leszögezte a Testület, hogy az Rtv. 18. § (1) bekezdésében előírt rendelkezés célja az, hogy a törvényes képviselő tudomást szerezzen az intézkedés alá vont fiatalkorú hollétéről, illetve, hogy a fiatalkorú érdekében szükséges intézkedéseket és jognyilatkozatokat (nem feltétlenül pusztán az előállító szervnél) haladéktalanul meg tudja tenni. Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrség nem járt el a megfelelő gondossággal és körültekintéssel, ami a panaszos tisztességes eljárásról fűződő alapvető jogának sérelméhez vezetett.

A Testület a bizonyítékok ellentmondó voltára tekintettel nem tudta megállapítani azt, hogy milyen elbánásban, hangnemben részesült az intézkedés során a panaszos, azonban a vizsgálat utolsó kérdését illetően, nevezetesen, hogy elvárható lett volna-e a rendőrkapitányságtól több mint 40 kilométerre lakó panaszos hazaszállítása vagy sem, ismételtelen alapjogsérelmet látott indokoltnak megállapítani. A Testület rögzítette azt, hogy ugyan a rendőrséget kifejezetten nem kötelezi egyetlen jogszabály sem az előállított személy hazaszállítására, illetve a hazaszállításhoz történő segítségnyújtásra, ellenben a rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok

⁴ Rtv. 18. § (1): A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

több olyan előírást is tartalmaznak, amelyek a rendőrséget általános, jogvédelmi és segítségnyújtási kötelezettséggel ruházzák fel.⁵ A rendelkezésre álló információk alapján objektíve nem volt vitatható azon tény, hogy a panaszos szabadon bocsátásáról, illetve útnak indításáról sem a törvényes képviselőt, sem a gyámhatóságot, úgyszintén az iskolát sem értesítették. A Testület értékelése szerint az elvárható minimum az lett volna – ha már a panaszos édesanyját és a gyámhatóságot nem is keresték fel –, hogy a rendőrség legalább azt az oktatási intézményt tájékoztassa a fentiekről, ahonnan az előállítást végrehajtották. A Testület ezen körülményre, a panaszos fiataikorú voltára, valamint a rendőrkapitányság és a panaszos otthona közötti távolságra tekintettel úgy ítélte meg, hogy a rendőrség elmulasztotta az elvárható és megfelelő segítségben részesíteni a panaszost, ami miatt indokoltnak látta a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét ezen panasz kapcsán is megállapítani.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok gondos mérlegelése alapján összességben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fentiekben kifejtett egyes intézkedések súlyosan sértették a panaszos alapvető jogait, ezért a panaszt az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése alapján a megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

IV.

Az országos rendőrfőkapitány az Rtv. 93/A. § (7) bekezdése alapján lefolytatott eljárást követően, 2012. augusztus 30-án meghozott határozatában a panaszt mint alaptalant teljes egészében elutasította.

A panaszos előállítására kapcsán megállapította, hogy arra egy olyan feljelentés nyomán került sor, amelyet ugyan ismeretlen tettes ellen tett meg a feljelentő, ugyanakkor abban megjelölte a panaszos vezetéknévét, azt, hogy az iskolában kilencedik osztályos, valamint, hogy szemüveget visel, ezért a rendőrség úgy értékelte, hogy a feljelentés alapján a panaszos zsarolás büntetnének elkövetésével gyanúsítható. A megtett feljelentésre és a panaszos azonosítására tekintettel a panaszos előállításához megfelelő jogalapot szolgáltatott az Rtv. 33. § (2) bekezdése b) pontja, ezért a panaszt e tekintetben az országos rendőrfőkapitány elutasította, ahogy azt az előállítás időtartama – 1 óra 50 perc – vonatkozásában is tette, figyelembe véve azt, hogy az oktatási intézmény és a rendőrkapitányság között megtett út és az elvégzett adminisztráció miatt az nem volt aránytalanul hosszúnak tekinthető. A határozat szerint ugyan a panaszos az 1 óra 50 perc eltelté után még nem távozott, „a nyomozási cselekmény végrehajtása miatt nyilván még a rendőrkapitányság épületében

⁵ Lásd az Rtv. 2. § (1), valamint az Rtv. 17. § (1) bekezdéseket.

tartózkodott, de nem mint előállított, hanem mint kihallgatáson jelen levő személy”. Az iskolából való előállítás tényének vizsgálata vonatkozásában az országos rendőrfőkapitány úgy határozott, hogy tekintve a panaszos életkorát és iskolakötelezettségét, a legnagyobb valószínűséggel és eredményességgel a napközbeni feltalálási helyéről, azaz az iskolából volt előállítható. Megítélése szerint az eljáró nyomozók a kellő körültekintéssel jártak el és állították elő a panaszost az iskolából. A büntetőeljárás eredményes lefolytatáshoz fűződő érdek ebben az esetben megfelelő indokul szolgált a napközbeni feltalálási helyről való előállításához.

A panaszos hozzátartozójának értesítése kérdésében a határozat kimondta, hogy az intézkedő rendőrök a többször megismételt telefonhívással a jogszabályban előírt kötelezettségüknek eleget tettek, arra az esetre pedig nem ír elő a jogszabály külön intézkedést, ha a hozzátartozó értesítése sikertelen. Fontos körülményként vette figyelembe az országos rendőrfőkapitány azt a tényt, hogy a büntetőeljárás szabályai szerint a nyomozók megfelelően gondoskodtak a védő kirendeléséről, ezért a fiatalos panaszos képviselője és jogainak védelme biztosított volt. Az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője nem látott kivétlnivalót abban sem, hogy a panaszos hazajutásához nem nyújtottak segítséget az eljáró rendőrök. A panaszos naponta jár busszal iskolába törvényes képviselő nélkül, ezért azt feltételezték, hogy nem fog problémát okozni számára a busszal való hazamenetel. A határozat kitért arra is, hogy a rendőrkapitányságra szállítást megelőzően a nyomozók meggyőződtek arról, hogy a panaszos rendelkezik érvényes diákigazolvánnyal, bérlettel és pénzzel, illetve a panaszos maga sem kért segítséget a hazajutáshoz. Megállapításra került: „A rendőrségnek nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, mely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza kell szállítaniuk, vagy akár segídkezniük kellene az állampolgárok hazajutásában, ezért e körben mulasztást az intézkedésben részt vevő rendőrök nem követtek el.”

A határozat mindössze egyetlen panaszosi kifogást illetően jutott megegyező következtetésre a Testülettel, és pedig az eljáró rendőrök által alkalmazott hangnem kérdésében. Ugyan a határozat tanúsága szerint – ahogy azt a Testület is rögzítette – a panaszos által előadottak és az eljáró rendőrök jelentésében szereplő körülmények között olyan ellentmondás volt tapasztalható, melyet az eljárás során rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel feloldani nem lehetséges, ezzel szemben mégis elutasító döntés született a rendőrség részéről ezen kérdés vonatkozásában is⁶.

⁶ 105/1281–11/2011. RP. 8. oldal: „A fentiek alapján a fenyegető fellépéssel kapcsolatban előadott panaszt mint alaptalant elutasítom.”

V.

A testületi és a főkapitányi álláspont ismeretében – esetenként „költői kérdésekkel” – a következő anomáliákra szeretnék rávilágítani.

Elsőként elengedhetetlen azon véleményemnek hangot adni, miszerint a rendőrséget és konkrét esetben az intézkedő rendőrt nem pusztán a szoros értelemben vett jogszabályi előírások kötik, mert mindenkor szem előtt kell tartani a rendőrség működésére vonatkozó, általános érvényű, alapelvi szintű, egyébként ugyancsak törvényben rögzített köteleket is⁷. Így nem tekinthető elegendőnek az, hogy a rendőrség az előállítás vizsgálata során mindössze annak jogalapja kérdésében foglaljon állást. A vizsgált esetben ugyanis egyértelmű, hogy egy, a rendőr mérlegelési jogkörébe tartozó előállítási ok állt fenn, mi több, egy fiatalkorú személy oktatási intézményből való előállításának feltétlen szükséges volta lett volna a dilemma. A rendőr-főkapitányi határozatban megfogalmazott megállapítások – amely tehát egyöntetűen elfogadja azt a metódust, amely alapján a panaszost előállították, valamint az ahhoz kapcsoló intézkedéseket és büntetőeljárás cselekményeket – teljes mértékben figyelmen kívül hagyják az intézkedés alá vont fiatalkorú jogainak és más, az intézkedéssel összefüggő érdekeinek a fokozott védelmét. A hazajutással kapcsolatos rendőrségi álláspontból akár az is következhetne, hogy esetleg egy 14. életévét be nem töltött gyermekkorút lakóhelyétől akár 100 kilométeres távolságban útjára lehetne bocsátani, amennyiben, követve a rendőrség logikáját, csak akkor lenne elvárható a „szállítás”, ha azt a jogszabály kifejezetten kötelezővé tenné a hatóság számára. A példa abszurdnak tűnhet, de a jelenlegi gyakorlat ismeretében egyáltalán nem kizárt annak jövőbeni bekövetkezése. Kimerülhet-e tehát a fiatalkorúak vagy adott esetben mások védelme abban, hogy a rendőr mindössze arról győződik meg, hogy a tömegközlekedésben való részvételre jogosító feltételek fennállnak-e? Megjegyzem, hogy a szóban forgó ügyben az a település, ahol az iskola található, rendőrőrsrel rendelkezik, amelynek technikai felszereltsége ugyan nem ismert, de arra nyilván elegendő lett volna, hogy a nyomozók megkérdezzék a fiatalkorú középiskolást – ha már az előállítás olyannyira elengedhetetlen volt –, hogy kért-e 400,- Ft-ot három nappal korábban egy iskolatársától. A hozzátartozó értesítésével kapcsolatos rendőri értelmezés szintén aggályosnak tekinthető, ráadásul ezt illetően a jogszabály egyértelműen fogalmaz, a törvényes képviselőt haladéktalanul értesíteni kell a fiatalkorú előállításáról. Megítélésem szerint nem elfogadható azon meggyőződés, mely szerint a rendőrség abszolváltnak tekinti a hozzátartozó értesítését azzal, hogy megkísérel felhívni egy vagy két telefonszámot. Hozzá kell tenni, hogy

⁷ Például lásd az Rtv. 2. §, 15. §, 17. §, 24. §

a Testület gyakorlatában már olyan elképesztő élethelyzet is előfordult – sajnálatos módon nem egyszer –, hogy a fiatalkorú panaszos (más) hozzátartozóját arra tekintettel nem értesítették, mert őt mint az egyik törvényes képviselőt ugyancsak rendőri intézkedés alá vonták. Egy konkrét esetben a panaszost és egyik szülőjét ugyanazon bűncselekmény gyanújával, egyidejűleg állították elő, és a kiértesítést megtörténtnek tekintette a rendőrség azon a címen, hogy anyát és lányát egy szolgálati gépkocsiban szállították a rendőrségre.⁸ Végül úgyszintén kérdésként merül fel az, hogy valóban befejezettek tekinthető-e az előállítás azzal, hogy bár „papíron” az valóban végetér, de kétségkívüli tény, hogy a szabadonbocsátás nem történik meg a további nyomozati cselekmény, pl. kihallgatás okán. Különösen nehéz mindezt eldönteni akkor, amikor az előállítás időtartamát, illetve a szabadonbocsátás vagy más hatóságnak átadás tényét rögzítő dokumentum közokirati minősítése ellenére hibásan, hiányosan kerül kitöltésre. A személyi szabadság korlátozása és így a hozzátartozó kiértesítése szempontjából indifferens az, hogy az érintett jogi státuszát tekintve előállított vagy gyanúsított.

A Testület gyakorlatában számtalan esetben előfordul, hogy rendőri intézkedés érintettje kiskorú vagy fiatalkorú. Nélkülözhetetlen – nem csak ezen indokból – az, hogy a jövőbeni oktatás-képzés során súlyozottan kerüljön előtérbe a garanciális szabályok betartásának fontossága, illetve az, hogy ha kiskorút/fiatalkorút érint a rendőri intézkedés, akkor különös súllyal kell figyelembe venni az alapvető jogok érvényesülését és egyes jogszabályok által a kiskorúakra/fiatalkorúakra előírt speciális szabályokat.

⁸ Lásd a Testület 89/2012 (II. 29.) sz. állásfoglalását.